USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **M. T. T.**, zast. Mgr. Jiřím Maškem, advokátem, se sídlem Pod Všemi svatými 427/17, Plzeň, proti žalované: **Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 10. 4. 2023, č. j. KRPA-126025-19/ČJ-2023-000022-ZSV, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2023, č. j. 2 A 14/2023-22,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Soudem ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Maškovi, advokátovi, se sídlem Pod Všemi svatými 427/17, Plzeň, **se přiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti ve výši celkem 8.228 Kč. Tato částka bude zástupci žalobce vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení. Náklady právního zastoupení žalobce nese stát.

Odůvodnění:

[1] Žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zajistila žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen zákon o pobytu cizinců), za účelem správního vyhoštění. Dobu zajištění žalobce podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovila na 90 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Nadepsaným rozsudkem pak Městský soud v Praze žalobu proti tomuto rozhodnutí žalované zamítl.

[3] Žalobce (dále též „stěžovatel“) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž namítl, že soud nesprávně posoudil splnění zákonných podmínek pro jeho zajištění a učinil závěry v rozporu s obsahem správního spisu, zjištěným skutkovým stavem ale i judikaturou Nejvyššího správního soudu. Z uvedených důvodů stěžovatel namítl nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[4] Žalovaná hodnotila aktuální potřebu zajištění stěžovatele a nemožnost užití jiných zákonných institutů téměř výhradně optikou jednání stěžovatele v minulosti, aniž by dostatečným způsobem vzala v potaz jeho aktuální situaci. Stěžovatel neuváděl úmyslně cizí identitu a příslušníkům Policie ČR poskytl veškeré informace o své současné sociální situaci a místu aktuálního pobytu. V době kontroly stěžovatele tak nebyl dán významný důvod se domnívat, že bude v budoucnu mařit výkon správního rozhodnutí.

[5] Nejvyšší správní soud opakovaně ve věcech zajištění cizinců judikoval, že nikoli každé protiprávní jednání cizince je relevantní pro naplnění podmínky ohrožení veřejného pořádku či řádného průběhu správního řízení a výkonu správního rozhodnutí. Samotný nelegální vstup a pobyt cizince na území České republiky pak jako důvod pro zajištění neobstojí, neboť tento institut je vždy řešením *ultima ratio*. Při posuzování splnění podmínek k zajištění cizince jsou příslušné orgány povinny řádně zjistit a zhodnotit veškeré skutkové okolnosti a individuální specifika daného případu.

[6] Žalovaná nesprávně uvedla, že stěžovatel do protokolu zmínil záměr opakovaně požádat o azyl za účelem zmaření správního vyhoštění. Stěžovatel nikdy nic takového nepronesl a pokud je takové tvrzení uvedeno v protokolu, pak je chybný. O tom ostatně svědčí i fakt, že stěžovatel v zákonné lhůtě o azyl nepožádal. Stěžovatel se ohradil také proti závěru městského soudu, že žalovaná nepochybila, když shledala, že by stěžovatel neplnil povinnosti uložené mu zvláštním opatřením. Odůvodnění žalované k tomuto závěru nemůže obstát, neboť je zcela nedostatečné a rozporné s judikaturou. Nesprávný je též závěr městského soudu, že žalovaná stanovila délku zajištění stěžovatele adekvátně a přezkoumatelně. Žalovaná sice učinila „kvalifikovaný“ odhad doby nezbytné k realizaci správního vyhoštění, avšak vycházela ze zcela obecných statistických informací, aniž by zohlednila konkrétní aspekty případu stěžovatele. Odkazovala např. na administrativní kroky a časovou náročnost v souvislosti se ztotožněním stěžovatele v situaci, kdy k náležitému a jednoznačnému ztotožnění již došlo, a tento krok tak již není třeba absolvovat. Dále např. odkazovala na obvyklou dobu pro vydání náhradního cestovního dokladu, aniž by ale přihlédla k reálným zkušenostem v případě občanů Vietnamu a příslušného zastupitelského úřadu. O šablonovitosti rozhodnutí žalované vypovídá i fakt, že se zabývala aktuální situací týkající se pandemie Covid 19 a hodnotila rizika nákazy, byť už dávno žádné omezení v souvislosti s pandemií neplatí.

[7] V doplnění kasační stížnosti ze dne 20. 7. 2023 stěžovatel dále namítl nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života a vyjádřil nesouhlas se způsobem, jakým se žalovaná s touto otázkou vypořádala. Poukázal v této souvislosti na závěry uvedené v rozsudku NSS sp. zn. 1 Azs 174/2014. Na území České republiky pobývá s výjimkou dvou let, kdy pobýval v sousední SRN, od roku 2010, tedy téměř 11 let. Za uvedenou dobu si stěžovatel nepochybně vytvořil silné sociální vazby na českou společnost. Městský soud ignoroval, že stěžovatel má na území ČR strýce, u kterého dlouhodobě bydlí, má s ním výborný vztah a představuje pro stěžovatele fakticky jediné pojítko ke stěžovatelově rodině. Stěžovatel není v kontaktu s nikým ze své rodiny, která stále žije na území Vietnamu, a z toho důvodu se nemá kam vrátit. To, že se na území Vietnamu nachází stěžovatelův otec a jeho bratři nelze *a priori* vykládat tak, že tito rodinní příslušníci by stěžovatele bez dalšího přijali ve svých domovech. Rozhodnutí žalované tak je podle stěžovatele nezákonné z důvodu nepřezkoumatelnosti způsobené porušením § 174a zákona o pobytu cizinců.

Stěžovatel s poukazem na § 50a odst. 2 písm. c) a § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců namítl pochybení žalované spočívající v nevyužití alternativ správního vyhoštění. Domnívá se totiž, že vydání správního vyhoštění je v jeho případě nepřiměřené a veřejnému zájmu by bylo učiněno zadost již uložením povinnosti opustit území. Vzhledem k tomu, že nejsou splněny podmínky pro vedení řízení o správním vyhoštění, nejsou ani naplněny podmínky pro zajištění stěžovatele.

[8] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

[9] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[10] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce (což je také nyní projednávaná věc), pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[11] Vymezením neurčitého právního pojmu „*podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele*“ se již NSS zabýval při výkladu § 104a s. ř. s. ve znění účinném od 13. 10. 2015 do 31. 3. 2021 (viz usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Novelou soudního řádu správního provedenou zákonem č. 77/2021 Sb. (s účinností od 1. 4. 2021) byl rozšířen okruh případů, při jejichž přezkumu NSS posuzuje přijatelnost kasační stížnosti. Nově se nejedná jen o věci azylu, resp. o *věci mezinárodní ochrany*, nýbrž o všechny *věci, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce*, což je i nyní projednávaná věc. Tato změna nezakládá žádný rozumný důvod měnit kritéria přijatelnosti kasační stížnosti (srov. usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-27). Ustanovení § 104a tak lze aplikovat i na nyní projednávanou věc.

[12] Při rozhodování o nepřijatelnosti kasační stížnosti proto NSS i nadále vychází z judikatorně ustálených kritérií (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, bod 52), jež pramení ze závěrů usnesení č. j. 1 Azs 13/2006 – 39. Kasační stížnost tudíž NSS přijme k meritornímu přezkumu v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu, a to *i)* z důvodu neexistence, nejednotnosti nebo překonání judikatury, nebo *ii)* v případě zásadního právního pochybení krajského soudu (srov. též Kühn, Z. In: KÜHN, Z., KOCOUREK, T. a kol. *Soudní řád správní. Komentář*. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2019, k § 104a, především body 6 a 11).

[13] V projednávané věci soud podstatný přesah vlastních zájmů stěžovatele neshledal, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[14] Nejvyšší správní soud se v prvé řadě zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti kasační stížnosti [důvod dle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]. Pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudky NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, nebo ze dne 18. 10. 2005,

č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Napadený rozsudek není nepřezkoumatelný, neboť se v něm městský soud řádně vypořádal s žalobními námitkami a své závěry přehledně, přesvědčivě a srozumitelně odůvodnil, přičemž mimo jiné vycházel z judikatury Nejvyššího správního soudu. Skutečnost, že stěžovatel nesouhlasí se závěry městského soudu, považuje je za nezákonné, rozporné s obsahem správního spisu a zjištěným skutkovým stavem, nepředstavuje důvod pro zrušení kasační stížností napadeného rozsudku pro jeho údajnou nepřezkoumatelnost.

[15] Námitka stěžovatele, že žalovaná hodnotila aktuální potřebu zajištění stěžovatele a nemožnost užití jiných zákonných institutů, aniž by ale dostatečným způsobem vzala v potaz aktuální situaci stěžovatele, není důvodná, jelikož žalovaná aktuální situaci stěžovatele dostatečným způsobem popsala a zohlednila v rámci zhodnocení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Na str. 3 svého rozhodnutí tak žalovaná mimo jiné uvedla, že stěžovatel na území České republiky žádnou adresu pobytu nemá a pobýval na tržnici SAPA u kamaráda, kde také pracuje. Stěžovatel nehlásil adresu pobytu a je nekontaktní. Nemá žádný majetek, nedisponuje finanční hotovostí, a nelze tak očekávat, že by disponoval finančními prostředky nezbytnými k vycestování.

[16] Nejvyšší správní soud v této souvislosti konstatuje, že žalovaná nepochybila, když při zvažování zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců zohlednila pobytovou historii stěžovatele, neboť z pobytové historie cizince je patrný postoj cizince k dodržování povinností a právních předpisů, a pobytová historie cizince tak představuje vodítko k posouzení, zda vůbec bude cizinec schopen a ochoten zvláštní opatření dodržovat (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48). Stěžovatel v minulosti opakovaně nerespektoval svou povinnost vycestovat z území, a žalovaná proto zcela správně s přihlédnutím k výše již uvedeným skutečnostem týkajících se pobytu stěžovatele na území České republiky neuložila zvláštní opatření dle § 123b zákona o pobytu cizinců s poukazem na nebezpečí, že stěžovatel z území České republiky neodcestuje a nadále se bude dopouštět protiprávního jednání.

[17] Z rozhodnutí žalované vyplývá, že stěžovatel při kontrole hlídce cizinecké policii sdělil, že se jmenuje NGOC CUONG TO, nar. 20. 10. 1984. Z porovnání obličejových znaků však bylo zřejmé se jedná o jinou osobu. Stěžovatel následně hlídce sdělil své skutečné jméno, příjmení a datum narození, které se od stěžovatelem prvotně uváděného jména a data narození liší natolik, že je zřejmé, že stěžovatel úmyslně uváděl cizí identitu. Nelze proto přisvědčit argumentaci stěžovatele, v níž odmítá úmyslné uvádění cizí identity a uvádí, že v době jeho kontroly nebyl dán významný důvod se domnívat, že bude v budoucnu mařit výkon správního rozhodnutí. Úmyslné uvádění cizí identity je totiž poměrně závažné protiprávní jednání, indikující možnost naplnění podmínek pro zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek NSS ze dne 13. 8. 2020, č. j. 2 Azs 22/2020-25).

[18] K poukazu stěžovatele na povinnost správních orgánů řádně zjistit a zhodnotit veškeré skutkové okolnosti a individuální specifika daného případu Nejvyšší správní soud konstatuje, že v posuzované věci žalovaná této své povinnosti dostála, když poukázala na okolnosti kontroly stěžovatele hlídkou cizinecké policie, dosavadní pobytovou historii stěžovatele na území České republiky, v průběhu které stěžovatel opakovaně porušoval

právní předpisy, když opakovaně nesplnil povinnost vycestovat z území České republiky a svým jednáním (vytržením jedné strany s vízovým štítkem, který pozbyl platnost) učinil svůj cestovní doklad neplatným podle § 116 zákona o pobytu cizinců. Došlo tak k naplnění podmínek pro zajištění stěžovatele za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců z důvodu nebezpečí, že by mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a z jeho jednání je tento úmysl zjevný. Jak již bylo uvedeno výše, při zhodnocení možnosti uložení zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců žalovaná zohlednila rovněž aktuální situaci stěžovatele.

[19] Námitka, v níž stěžovatel popírá, že by do protokolu uvedl, že hodlá opakovaně požádat o azyl za účelem zmaření správního vyhoštění, je nepřípustná, neboť ji stěžovatel neuplatnil v řízení před městským soudem, ač tak učinit mohl (§ 104 odst. 4 s. ř. s.). Nad rámec potřebného odůvodnění zdejší soud uvádí, že tato námitka je navíc nedůvodná, neboť na str. 2 protokolu o podání vysvětlení stěžovatele ze dne 10. 4. 2023, č.j. KRPA-126025-11/ČJ-2023-000022, je zaznamenáno, že stěžovatel uvedl: *„V současné době nechci vycestovat, budu žádat o azyl.“* Uvedená námitka navíc nic nemění na závěru, že žalovaná řádně zjistila skutkový stav a s ohledem na dosavadní pobytovou historii stěžovatele na území České republiky a jeho aktuální situaci bylo na místě stěžovatele zajistit za účelem správního vyhoštění.

[20] Žalovaná svůj závěr, že by stěžovatel neplnil povinnosti uložené mu zvláštním opatřením, řádně zdůvodnila na str. 3 až 5 napadeného rozhodnutí (viz též výše). Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani argumentaci stěžovatele, v níž brojí proti závěru městského soudu, že žalovaná stanovila délku zajištění stěžovatele adekvátně a přezkoumatelně. Žalovaná totiž délku zajištění stěžovatele řádně zdůvodnila, když poukázala na dobu potřebnou k učinění administrativních kroků k zajištění náhradního cestovního dokladu pro stěžovatele a zajištění průvozu a eskorty stěžovatele. Ztotožnění stěžovatele žalovaná zmínila v souvislosti se zajištěním náhradního cestovního dokladu, poukaz žalované na dobu 40 – 60 dnů nutnou k vydání náhradního cestovního dokladu z třetích zemí považuje Nejvyšší správní soud za dostatečně konkrétní, neboť není reálné tuto dobu odhadnout zcela přesně, jelikož se může v jednotlivých případech více či méně lišit (srov. rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2016, č. j. 8 Azs 7/2016-33). Nelze proto stěžovateli přisvědčit ani v tom, že žalovaná ohledně délky zajištění nezohlednila konkrétní aspekty případu stěžovatele.

[21] Stěžovatelem zmíněný poukaz žalované na situaci ohledně pandemie Covid 19 vskutku již není aktuální, to však nic nemění na tom, že z odůvodnění rozhodnutí žalované je zřejmé, že při posouzení věci náležitě zohlednila specifické okolnosti posuzované věci. Nejvyšší správní soud tak má na rozdíl od stěžovatele za to, že rozhodnutí žalované není šablonovité.

[22] Námitky uvedené v doplnění kasační stížnosti, v nichž namítal nepřiměřenost zásahu do jeho soukromého a rodinného života a chybné nevyužití alternativ správního vyhoštění, stěžovatel v řízení o žalobě neuplatnil, ač mu v tom nic nebránilo. Městský soud se tudíž ani těmito námitkami stěžovatele nemohl zabývat. Jestliže je stěžovatel poprvé uplatnil až v kasační stížnosti, jedná se o nepřípustné námitky podle § 104 odst. 4 s. ř. s., které Nejvyšší správní soud není oprávněn jakkoli posuzovat.

[23] V návaznosti na výše uvedené zdejší soud konstatuje, že městský soud věc posoudil zcela v intencích dosavadní judikatury a nebyly zjištěny ani okolnosti, které by mohly vést k překonání této judikatury. V postupu městského soudu nelze shledat ani jiné podstatné pochybení. Z tohoto důvodu nezbylo Nejvyššímu správnímu soudu než konstatovat nepřijatelnost kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s.

[24] Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalované nevznikly náklady přesahující náklady její běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[25] Odměna zástupci stěžovatele Mgr. Jiřímu Maškovi, advokátovi, který byl stěžovateli k jeho žádosti ustanoven usnesením Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2023, č. j. 4 Azs 186/2023-24, a jehož náklady tak nese stát, byla stanovena za dva úkony právní služby, tj. převzetí a příprava zastoupení a doplnění kasační stížnosti ze dne 20. 7. 2023, podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (dále jen „advokátní tarif“). Za tyto úkony tak náleží zástupci stěžovatele odměna ve výši 2 x 3.100 Kč podle § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu. Dále zástupci stěžovatele náleží náhrada hotových výdajů (režijní paušál ve výši 2 x 300 Kč podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu). Zástupce stěžovatele doložil, že je plátcem DPH, proto se odměna za zastupování zvyšuje o tuto daň ve výši 21 %, tedy o 1.428 Kč. Zástupci stěžovatele tak bude vyplacena částka ve výši 8.228 Kč z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. srpna 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu